

Utdanningsplan for ortopedisk kirurgi ved Universitetssykehuset Nord-Norge (UNN)

Om UNN

Universitetssykehuset Nord-Norge (UNN) er regionssykehus og universitetssykehus i Nord-Norge og eies av Helse Nord.

UNN har ca 7000 ansatte i ni klinikker og flere stabssentre som støtter opp rundt den kliniske virksomheten. På denne måten jobber de ulike delene av foretaket sammen om å yte helsetjenester til befolkningen og for å forbedre pasientsikkerhet og pasientforløp.

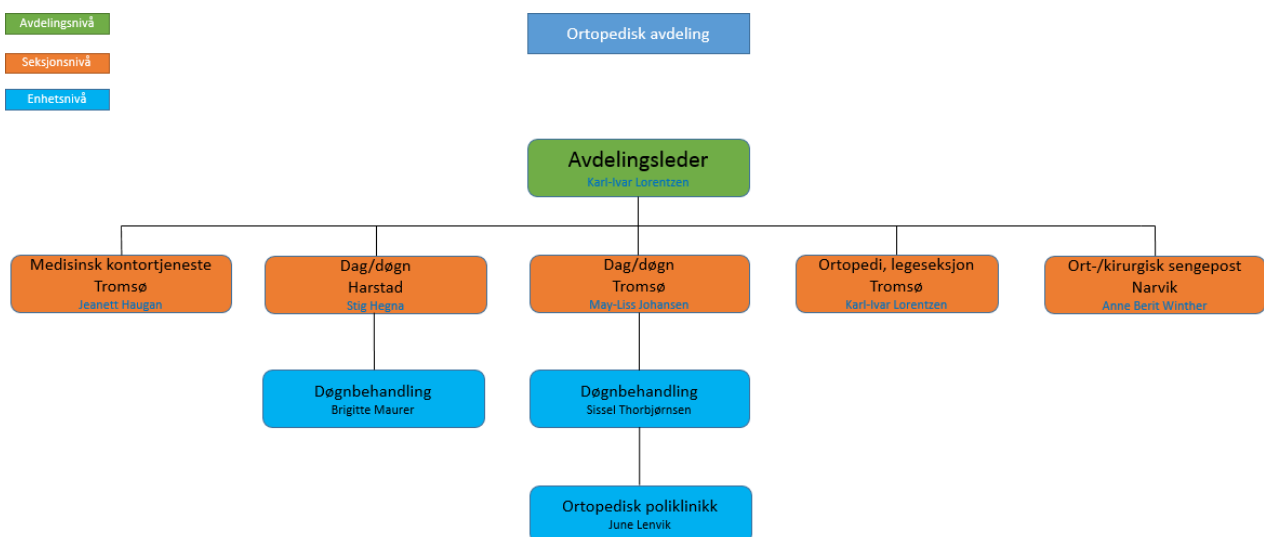
Det er størst pasientaktivitet ved sykehuset Tromsø. UNN har lokalsykehus i Harstad, Narvik og Longyearbyen og to distriktsmedisinske sentre på Finnsnes og Storslett. Videre har UNN fem sentre rettet mot psykisk helse- og rusbehandling

En av UNNs hovedoppgaver er å utdanne helsepersonell, og foretaket har et omfattende samarbeid med UiT, Norges Arktiske Universitet samt for eksempel videregående skoler med behov for lærlingplass.

Ortopedisk avdeling er organisert som en del av Nevro-, ortopedi og rehabiliteringsklinikken. Klinikken har ca 860 månedsværk, hvorav 180 er i ortopedisk avdeling. Avdelingen er organisert med seksjoner i Harstad, Narvik og Tromsø. Den dekker både lokalsykehusfunksjoner og regionsoppgaver.

Om ortopedisk avdeling ved UNN

Organisasjonskartet for ortopedisk avdeling er vist nedenfor

Tromsø

Døgnetheten har 25 senger. Tromsø har regionsansvaret for store deler av den avanserte behandlingen innen traumatologi, sarkom, barn, hånd, infeksjoner og revisjonskirurgi. I tillegg fungerer Tromsø som et lokalsykehus for nærliggende områder. Sengeposten er inndelt i fire faggrupper fordelt på hånd, hofteprotese/fot, kneprotese/skulderprotese/div. ekstremitetskirurgi og infeksjon/traume/barn. Overlegene er tilknyttet de forskjellige faggruppene på bakgrunn av kompetanse. LIS3 rullerer mellom faggruppene etter utdanningsbehov.

Ansatte spesialister

Legeseksjonen har 20 spesialister i ortopedi hvorav seks med doktorgrad.

Antall leger i spesialisering i ortopedi

Legeseksjonen har 7 utdanningsstillinger for LIS3.

Vaktordning:

Legeseksjonen har ti stillinger i primærvaktsjiktet. LIS3 inngår i dette. Vaktdøgnet er delt i to. Dagsvakt varer fra 07.30 – 16.00 mens kvelds- og nattevakt varer fra 15.30 – 09.00 påfølgende dag.

I tillegg har vi LIS1 leger (turnuslege) som fungerer som forvakt for primærvakt fra kl.07.30 til 22.00, mandag til fredag. Dette avlaster primærvaktsjiktet. Vi har to bakvaktsjikt, i hhv håndkirurgi og generell ortopedi.

Rotasjon

LIS3 blir fordelt på en av seksjonens fire faggrupper. Det roteres en til to ganger i året. Vi planlegger rotasjonen etter legens progresjon og utdanningsbehov. LIS3 settes primært opp på elektive operasjonsdager ut fra fagtilhørighet, men fordeles også på daglige øyeblikkelig-hjelp operasjoner. De har i snitt 2 – 2,5 operasjonsdager per uke. Ut over dette dekker de dag- og nattevakt i ukedager og helg. De har i gjennomsnitt en halv til en poliklinisk dag i uken. LIS3 har også fordypningsdager som samles opp i hele uker. Her har de mulighet til å dekke deler av sitt operative prosedyrebehov, gjennomgå artikler eller gjennomføre forskningsaktiviteter.

Harstad

Seksjonen har 14 senger og fungerer som lokalsykehus for midt-/sør Troms. Fagområdene omfatter generell ortopedi utenom rygg-kirurgi, og her utføres de fleste inngrep innenfor traumatologi, protesekirurgi, artroskopi skulder/kne og forskjellige typer dagkirurgi med et spesielt regionalt ansvar for avansert fotkirurgi.

Ansatte spesialister

Seksjonen har seks overlegestillinger, der det i dag er tilsatt fire faste spesialister.

Antall leger i spesialisering i ortopedi

Seksjonen har tre utdanningsstillinger for LIS3.

Vaktordning

Seksjonen har et åttedelt vaktstjikt som dekkes sammen med fem leger i spesialisering fra kirurgisk avdeling i en felles kirurgisk/ortopedisk vakt. I dette vaktstjiktet har legene døgnvakt med hvilende vakt etter kl 23.00. Det er samtidig en LIS1 vaktordning, der de fungerer som forvakt i felles kirurgisk/ortopedisk vaktstjikt. Det er egen ortopedisk bakvakt og egen generell kirurgisk bakvakt.

Rotasjon

LIS3 i ortopedi håndterer pasienter innen fagfeltene kne/hofteprotesekirurgi, fot/ankel og annen generell ortopedi etter en forfordelt plan.

De har en poliklinisk dag og en visittdag pr uke. De går visitt med en overlege og en til to LIS1.

Øvrige dager er de med på operasjon, tilsvarende 2 – 3 dager pr uke, både som assistent og som hovedoperatør etter behov/erfaring. LIS3 deltar regelmessig i hofte og kneproteseskole for pasienter. Morgenmøte/røntgenmøte avholdes daglig med tid til undervisning/diskusjon av bilder/billeddiagnostikk. Røntgenmøtet avholdes med radiolog en gang per uke.

Narvik

Seksjonen har en felles ortopedisk/kirurgisk sengepost med 15 senger. Narvik fungerer som lokalsykehus for sitt nærområde og har hovedansvaret for store deler av den elektive, artroskopiske kirurgien i UNN. I tillegg gis tilbud innen fagområdene generell traumatologi, proteser og fotkirurgi.

Ansatte spesialister

Seksjonen har to faste spesialister i tillegg til en vikarstilling som dekkes av tre spesialister som p.t ambulerer fra Sverige.

Antall leger i spesialisering i ortopedi

Ingen.

Vaktordning

Ortopeder går i en begrenset bakvaksordning man-torsdag 07.30 – 19.00. Primærvaktstjiktet utgjøres av LIS1 og kirurgiske LIS2 med en kirurgisk bakvaksordning. Narvik har et døgnvaksamarbeid med ortopedisk seksjon i Harstad og Tromsø.

Rotasjon

Ingen.

Utdanningsutvalg

Alle spesialiteter ved UNN skal ha et utdanningsutvalg bestående av både LIS3 og overlege for å sikre at fagmiljø og utdanningskandidater har innflytelse på utformingen av utdanningstilbudet. I ortopedisk kirurgi har vi et utdanningsutvalg med representanter fra Tromsø, Harstad og Narvik.

Det avholdes minimum fire møter i året, og ut over dette etter behov. Utvalget ledes av avdelingsleder.

UNN har i tillegg et overordnet utdanningsutvalg med representasjon av ledere, spesialister og leger i spesialisering som følger opp problemstillinger på tvers av spesialitetene, samt felles kompetansemødel. Overordnet utdanningsutvalg har delegert myndighet fra direktøren til å følge opp og fatte beslutninger angående legespesialistutdanningen i UNN.

Vedtatt mandat for lokale utdanningsutvalg ved UNN er vedlagt.

Hvilke læringsmål kan du oppnå i UNN

Læringsarena	Læringsmål på læringsarena
Tromsø	1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,12,13,14,15,16,17, 20, 25, 26, 27 ,28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83 Innenfor læringsmål 82, i følgende fordypningsemner: Traumatologi Håndkirurgi Hofteproteser i tillegg til revisjonskirurgi Kneproteser i tillegg til revisjonskirurgi Kreftortopedi
Narvik	1,2,3,4,5,6,7,8,9,10, 11, 12, 13, 15, 17, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 65, 66, 67, 68, 69, 73, 74, 75, 79, 80, 81, 82, 83 Innenfor læringsmål 82, følgende fordypningsemner: Kneprotese, Hofteprotese Artroskopisk kirurgi
Harstad	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 20, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 79, 80, 81, 82, 83 Innenfor læringsmål 82, følgende fordypningsemner: Kneproteser

	Hofteproteser
	Fot/ ankel kirurgi
Nevrokirurgi Tromsø	3, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 82
	Innenfor læringsmål 82, fordypningsemne ryggkirurgi.

Læringsarenaer utenfor UNN

Læringsarena	Læringsmål på læringsarena
Aleris Tromsø	1, 3, 4, 5, 6, 9, 14, 38, 40, 41, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 55, 56, 57, 58, 80 UNN har ansvar for veiledning og godkjenning av læringsmål.
Oslo Universitetssykehus	Læringsmål 82, fordypningsemne etter avtale
Martina Hansens Hospital	Læringsmål 82 og 83, fordypningsemne etter avtale
Lovisenberg diakonale sykehus	Læringsmål 3, 45, 82, 83, fordypningsemne etter avtale
Akershus Universitetssykehus	Læringsmål 3, 7, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 45, 82, 83, fordypningsemne etter avtale.

Læringsmål i andre avdelinger

Ortopedisk avdeling har en skriftlig avtale med nevrokirurgisk avdeling i UNN om rotasjon av ortopediske LIS3 til seksjonen. Her får de dekket alle læringsmål innen ryggkirurgi (se tabell over). Rotasjonen skjer etter en oppsatt plan og varer i seks måneder.

Læringsmål i andre helseforetak

UNN har inngått fagavtale med Universitetssykehuset i Oslo (OUS), Akershus Universitetssykehus, Lovisenberg Diakonale Sykehus og Martina Hansens Hospital om spesialiseringsperiode (i gjennomstrømningsstilling) der. Dette gjelder spesielt med tanke på læringsmål 82, fordypning, men enkelte andre læringsmål er det også inngått avtale om. Spesialiseringstiden er lagt opp til å være atten måneder.

Det er likevel slik at det også vil være mulig å ta flere av fordypningsemner innenfor UNN, se for øvrig avsnitt om læringsmål i foretaket.

UNN har avtale med Aleris Tromsø. Under tjeneste ved denne læringsarenaen vil LIS3 få kontinuerlig supervisjon av spesialist i ortopedisk kirurgi under pasientrelatert arbeid. I hovedsak vil LIS3 få opplæring i artroskopisk kirurgi i skulder, kne og diverse fotoperasjoner. Det tilstrebes at LIS3 har sammenhengende tjeneste over en viss tid. LIS3 beholder sin veileder ved UNN.

Utdanningsløp

Den ortopediske kirurgien i UNN er funksjonsfordelt mellom sykehusene i Harstad, Narvik og Tromsø, i tråd med nasjonal helse- og sykehusplan. I tillegg til generell ortopediske inngrep foregår de høyspesialiserte inngrepene i Tromsø, mens utvalgte mindre spesialiserte inngrep i stor grad foregår ved Harstad og Narvik. For å kunne oppnå læringsmålene i ortopedisk kirurgi må alle læringsarenaene i UNN benyttes.

Som hovedregel starter spesialistutdanningen i ortopedi i Harstad eller Narvik for deretter å fortsette i Tromsø når lege i spesialisering (LIS3) har opparbeidet seg grunnleggende ortopediske ferdigheter. Rotasjonen løses ved intern rotering i foretaket (interne gjennomstrømningsstillinger). Tidsbruken ved hver læringsarena vil avtales nærmere i gjennomføringsplan for hver LIS og avhenger blant annet av progresjonen i utdanningsløpet til den enkelte lege. Tre eksempler er angitt i tabellen under.

Tabell. Forenklede eksempler på gjennomføringsplan

Eksempel 1

LIS3 ansatt i UNN

Tid (eks LIS1)	Læringsarena	Læringsmål
0 - 4,5 år	Ortopedisk avdeling, Harstad Eller	LM 1-81,83
4,5 - 6 år	Ortopedisk avdeling, Narvik Ortopedisk avdeling, Tromsø og Nevrokirurgisk avdeling, Tromsø	LM 1-83*

Eksempel 2

LIS 3 ansatt i annet HF

Tid (eks LIS1)	Læringsarena	Læringsmål
0 - 4,5 år	Ortopedisk avdeling, lokalsykehus	LM 1-81,83
4,5 - 6 år	Ortopedisk avdeling, Tromsø og Nevrokirurgisk avdeling, Tromsø	LM 1-83**

Eksempel 3

Overgangsordning for LIS3 leger i Tromsø

Tid (eks LIS1)	Læringsarena	Læringsmål
0 - 4,5 år	Ortopedisk avdeling, Tromsø	LM 1-81, 83*
4,5-6 år	Ortopedisk avdeling, Tromsø og Nevrokirurgisk avdeling, Tromsø	LM 1-83**

* For de som i dag er LIS3 i Tromsø vil det være en rotasjonsordning til Aleris Tromsø, og ved behov sykehuset i Narvik, for å sikre tilgangen på enkelte dagkirurgiske prosedyrer.

** UNN har avtale om at tidligere nevnte helseforetak også kan benyttes som læringsarena for læringsmål 82 (fordypningstjeneste) og enkelte andre læringsmål.

Utdanningsplan/ gjennomføringsplan

Ved oppstart i avdelingen får alle leger i spesialisering tildelt sin individuelle utdanningsplan i kompetansemodulem. Her ligger alle læringsmål med tilknyttede læringsaktiviteter, og LIS skal fortløpende registrere oppnådd kompetanse og gjennomførte kurs/ prosedyrer.

Ved signering av arbeidskontrakt settes det også opp en gjennomføringsplan som viser LIS hvor vedkommende skal være gjennom hele utdanningsløpet, definert på spesifikke læringsarenaer. Utdanningsplanen vil bli fortløpende revidert ved behov, og skal holdes oppdatert gjennom hele utdanningsløpet.

Det legges til rette for at utdanningsløpet skal følge den opprinnelige planen, og eventuelle endringer gjøres sammen med utdanningskandidaten.

Veiledning og supervisjon

Alle utdanningskandidater får tildelt veileder i løpet av de første tre ukene etter tilsetting. Det er leder av legeseksjonens ansvar å sørge for at kandidaten får nødvendig veiledning og supervisjon, og eventuelt at kandidaten får ekstra oppfølging ved behov.

På foretaksnivå er det fattet vedtak om at alle utdanningskandidater skal ha minst åtte individuelle veiledningstimer pr år. I tillegg skal kandidatene delta på regelmessig gruppeveiledning. Dette er ytterligere beskrevet under avsnittet om felles kompetansemål.

Alle overleger/ legespesialister/ utdanningskandidater i gammel utdanningsordning skal gjennomgå en grunnleggende opplæring i veiledning innen utgangen av 2022, og UNN arrangerer egne veilederkurs. Det tilbys også et veilederstudie ved Universitetet i Tromsø som gir ti

studiepoeng. Det er viktig at våre leger lærer seg grunnleggende veiledningsteori og grunnleggende veiledningsteknikk.

For kandidater i ny utdanningsordning blir dette kurset, evt studiet, obligatorisk.

Innhold i individuelle veiledninger med veileder: kan for eksempel være;

- Hvordan følges utdanningsplanen – progresjon og godkjenninger i kompetanseportalen
- Hvordan oppleves de faglige utfordringene
- Oppnås praktiske ferdigheter
- Hvordan benyttes fordypning og opplæring ved siden av klinisk virksomhet
- Hvordan er samarbeidet med kollegaer
- Hvordan opplever legen balansen mellom arbeid og privatliv
- Refleksjon over egen rolle som lege
- Støtte i vanskelige situasjoner

Supervisjon foregår fortløpende i klinikkene, både av spesialister, erfarne leger i spesialisering og annet kvalifisert personell. I ortopedi vil dette i hovedsak skje ved hjelp av avdelingens spesialister. Det tilstrebes direkte og strukturert tilbakemelding til kandidaten for å oppnå best mulig læringseffekt. Dette gjennomgås på veilederkurset, og vil bli tema i kommunikasjonsopplæring og i kursing knyttet til vurderingskompetanse.

Tromsø

Hver lege i spesialisering i ortopedi får oppnevnt en veileder ved ansettelse. Tid for veiledning planlegges inn i arbeidsplanen.

Harstad

Hver lege i spesialisering i ortopedi får oppnevnt en veileder ved ansettelse. Tid for veiledning planlegges inn i arbeidsplanen.

Narvik

Her er det ingen LIS pr i dag.

Nevrokirurgi

Lege i spesialisering i ortopedi får oppnevnt en egen veileder i nevrokirurgisk seksjon det halvåret de oppfyller målene innen ryggkirurgi. De beholder samtidig sin hovedveileder i ortopedisk avdeling.

Ved tjeneste i andre helseforetak

Legene som roterer får oppnevnt veileder ved det mottakende foretaket, men beholder sin hovedveileder på hjemsykehuset. LIS3 følger mottakende foretak sin plan for veiledning og følges opp hvert kvartal av hovedveileder på hjemsykehuset.

Faglig utvikling

Det legges til rette for at LIS3 får delta på alle anbefalte kurs samt avdelingens fagdager. LIS skal ha ett til to kurs pr år. Fordypningstiden samles opp i hele uker og kan brukes til forskning, internundervisning eller gjennomføring av anbefalte læringsaktiviteter. Dette avtales med veileder. Veileder anbefaler også aktuell litteratur.

Internundervisning

All internundervisning planlegges opp mot utdanningsplanens læringsmål. Planen legges for et halvt år av gangen. Internundervisningen er obligatorisk for alle leger i avdelingen.

Undervisningsplanen har 40 undervisningsuker per år.

Tromsø

Det avholdes internundervisning tre ganger per uke. Hver undervisning er på 30 minutter.

Onsdagsundervisningen er en landsomfattende internettbasert ortopediundervisning med sykehus fra hele landet. Tirsdagsundervisningen går som fellesundervisning mellom Harstad, Narvik og Tromsø.

Harstad

Det avholdes internundervisning tre ganger per uke. Hver undervisning er på 30 minutter.

Tirsdagsundervisningene er fellesundervisning med Narvik og Tromsø. Harstad er planlagt inn i den nasjonale nettundervisningen fra 1.sept 2020.

Narvik

Seksjonen har ingen utdanningskandidat, men overlegene kan delta på fellesundervisningen med Harstad og Tromsø samt den nasjonale nettundervisningen.

Helseforetak med fagavtale

Viser til mottakende foretak sin utdanningsplan.

Simulering og ferdighetstrening

Alle LIS3 skal gjennomføre 10 timer med artroskopisimulator i Tromsø før de får praktisk opplæring i artroskopisk kirurgi. Dette dokumenteres i Kompetanseportalen.

Opplæringsprogram tilgjengelig på maskinen:

Simulatoren er delt inn i en knemodul og en skuldermodul med underseksjoner:

Kne:

- Basismodul
- Diagnostisk modul
- Intervensjonsmodul
- Korsbåndrekonstruksjonsmodul

Skulder:

- Basismodul
- Diagnostisk modul
- Intervensjonsmodul

Alle LIS skal gjennomføre alle modulene i løpet av de første 6 månedene i spesialisering. For LIS som skal hospitere ved Aleris høsten 2020 er det en forutsetning at alle basismodulene og minst halvparten av øvelsene i den diagnostiske modulen er gjennomført før første dag på hospitering.

Forskning

LIS3 legene skal tilegne seg akademisk kompetanse i læringsmål 83 (LM83). Avdelingen har seks spesialister med doktorgrad. Hver av disse tildeles en lege i spesialisering i ortopedi for veiledning i et forskningsprosjekt som skal presenteres på ortopedisk høstmøte eller en internasjonal kongress. LIS3 fra lokalsykehus/annet helseforetak kan bruke lokal veileder med doktorgrad.

Vurdering og dokumentasjon av læringsmål

Veileder og LIS3 i ortopedi skal ved begynnelsen av hvert halvår gjennomgå progresjonen i utdanningen. Det planlegges deretter oppfyllelse av læringsmål for neste halvår. Godkjenning av læringsmål tillegges veileder der det er angitt at læringsmålet skal oppnås (se tabell over LM per arena).

Tillitsvalgt

Vi har en kontinuerlig dialog med tillitsvalgte, som også er medlem av lokalt utdanningsutvalg i ortopedi.

Felles kompetansemål

Dette avsnittet gir en samlet oversikt over læringsaktivitetene som tilbys for leger i spesialisering i del 2/3 slik at de skal kunne oppnå kompetansen i læringsmålene i FKM.

Mange av temaene skal i tillegg tas opp i gruppeveiledning i løpet av spesialiseringsperioden. Overordnet utdanningsutvalg jobber med å utarbeide et konsept for dette som skal prøves ut i løpet av 2020.

Det vil komme fortløpende endringer av læringsaktiviteter i felles kompetansemål, men godkjente læringsaktiviteter og læringsmål vil ikke bli slettet.

Hensikten er at kandidaten oppnår kompetansen i alle læringsmålene. Alle læringsaktiviteter må gjennomføres, med mindre man kan dokumentere at andre gjennomførte aktiviteter gir angitt kompetanse. For spesialiteter som ikke har pasientkontakt er det satt opp egne aktiviteter til aktuelle læringsmål.

Her følger læringsaktiviteter summert opp under de ulike temaområdene og knyttet til læringsmål:

ETIKK

Læringsmål 4; Kunne håndtere etiske utfordringer i egen spesialitet, gjennomføre etisk refleksjon og veilede andre.

1. Felles internundervisning i regi av Klinisk Etisk komite.
2. Podcast som er utarbeidet av Helse Midt Norge, link ligger i læringsmålet i dossier.

FORSKNINGSFORSTÅELSE

Læringsmål 13: Kunne lese og forstå og vurdere hypoteser i en forskningsprotokoll, og kjenne til relevant lovverk og grunnleggende forskningsetikk.

1. Hvis kandidaten innehar doktorgrad, anses læringsmålet som oppnådd.
2. Kurs i vitenskapsteori, forskningsmetodikk og -etikk, arrangeres av Klinisk Forskningsavdeling ved UNN. Kurset dekker deler av læringsmål 13, 32, 34, 43 i felles kompetansemodul for alle spesialiteter vedrørende litteratursøk og forskning. Det planlegges med 1-2 kursdager. Dato for en kursdag i 2020 er fastsatt til fredag 8. mai. Dato for dag 2 vil bli annonsert senere. Kursprogram med mulighet for påmelding vil bli annonsert primo 2020. Kursansvarlig: Svetlana Zyкова, KFA
Kurssted: UNN, Tromsø, Klinikkrom A (A2.537). Deltakelse via Skype vil være mulig.
3. Gjennomgang av forskningsprotokoll. Kandidaten skal gjennomgå en forskningsprotokoll fra egen klinikk som enten er under utarbeidelse, gjennomføres eller har vært gjennomført. Kandidatene står fritt til å gå gjennom dette i gruppe eller enkeltvis, og må ha en forskningskompetent kollega tilgjengelig. Kandidaten bør fokusere på relevant lovverk, personvern og etiske aspekter ved forskningsprotokollen, samt hvilke institusjoner man må søke til for ulike temaer.

KOMMUNIKASJON

Læringsmål 19: Kunne bruke kommunikasjonsferdigheter som verktøy i behandlingen (terapeutisk).

Læringsmål 20: Ha gode ferdigheter i å veilede og gi supervisjon.

Læringsmål 21: Kunne kommunisere om sin egen og pasientens usikkerhet på måter som skaper trygghet og forståelse.

Læringsmål 22: Kunne formidle muntlig og skriftlig informasjon på en måte som blir forstått av mottaker.

Læringsmål 23: Kunne kommunisere om eget fag på en måte som er tilpasset mottakere som kollegaer, samarbeidspartnere, pasienter og media.

1. Kommunikasjonskurs.
Det etableres kommunikasjonskurs ved UNN i løpet av 2020, og det er ansatt en prosjektleder med ansvar for dette. Ved spørsmål, kontakt Marte Lødemel Henriksen.
2. Veilederkurs i regi av UNN, eventuelt studie ved UiT HEL-6331 og 6332 –
Veiledningskompetanse for helse- og sosialvitenskaplige utdanninger og helsetjenestene.
Begge alternativene fyller kravene i læringsmål 20 i FKM; *Ha gode ferdigheter i å veilede og gi supervisjon.*
  - a. Veilederkurset i regi av UNN, utviklet i samarbeid med Nordlandssykehuset.
Kurset går over to enkeltdager med ett arbeidskrav som skal gjøres mellom

dagene. Kurset gjennomgår noe informasjon rundt ny utdanningsordning og veileders ansvar, samt veiledningsteori og praktiske øvelser.

- b. Studiet ved UiT gir en formell veiledningskompetanse på 10 studiepoeng. Mer informasjon finnes her: uit.no
3. Alle kandidater skal skrive et refleksjonsnotat på maks 1 A4 side, som skal omhandle hvordan kandidaten forholder seg til usikkerheten i faglige beslutninger, og hvordan man kommuniserer dette på en trygg måte til pasient og/ eller kollegaer. Refleksjonsnotatet skal være tema i en av veiledningstimen til kandidaten, men aktiviteten egenregistreres på læringsmål 21.
4. Gjennomføre internundervisning for sin avdeling/ sitt fagmiljø. Denne læringsaktiviteten er gjentakende på læringsmål 22, 23, 32 og 34.
5. Gjennomgang av relevante journalnotat sammen med veileder. For noen spesialiteter vil dette gjelde for eksempel 10 innkomstjournaler, 10 polikliniske epikriser, 10 epikriser. For andre spesialiteter er det andre typer journalnotater som er mest relevant å gå gjennom. Dette egenregistreres i læringsmål 22 og 23.

KUNNSKAPSHÅNTERING

Læringsmål 32: Selvstendig kunne formulere gode, søkbare spørsmål fra egen praksis, gjennomføre søk i relevante kilder, kritisk vurdere forskningsgrunnlaget ved hjelp av sjekkliste, og bruke konklusjonene til å forbedre egen praksis (kunnskapssirkelen).

Læringsmål 33: Selvstendig kunne gjennomføre en god beslutningsprosess om behandlingalternativer sammen med pasienten (samvalg).

1. Læringsmål 34: Kunne bruke relevante kunnskapskilder innen egen spesialitet, og kjenne deres styrker og svakheter (kunnskapskilder). Kurs i vitenskapsteori, forskningsmetodikk og –etikk, se punkt under forskningsforståelse. Unntak for de som innehar PhD.
2. Prosjektoppgave forbedringsarbeid. Læringsmål 32, 34, 41, 42, 43.
Spesialistkandidaten skal planlegge et forbedringsprosjekt på egen avdeling etter at undervisningen i kvalitetsarbeid er gjennomført. Dette kan gjøres alene eller sammen med andre leger i spesialisering. Prosjektet må være gjennomførbart i praksis, og dersom avdelingsleder velger det og har tilstrekkelig kompetanse, gjennomføres det.
En mulighet er at arbeidsgiver vurderer ulike, foreslåtte forbedringstiltak fra grupper av kandidater, og velger å gjennomføre ett eller flere blant disse.
Spesialistkandidaten skal lage et saksfremlegg som beskriver prosjektet, samt en kort powerpointpresentasjon som beskriver prosjektet og som kan presenteres for avdelingsmøte og for avdelingsleder.
Det utarbeides en mal for saksfremlegget og powerpointpresentasjonen i tråd med veilederen fra Helsedirektoratet.

I Helsedirektoratets forslag til FKM er det lagt opp til en skriftlig oppgave opp mot 5000 ord. Vi har valgt å fravike en slik skriftlig oppgave da dette anses lite realistisk gjennomførbart, samt at et saksfremlegg og en powerpointpresentasjon vil være mer egnet ved kommunikasjon til mottagere og igangsetting av forbedringsarbeid. Tiden vi sparer ønsker vi heller å bruke på å gjennomføre forbedringsarbeidet. Det presiseres at det ikke er et krav for å oppfylle læringsmålet at forbedringsprosjektet gjennomføres, men

vi oppfordrer avdelingsledere å legge til rette for at LIS får tid og anledning til å gjennomføre forbedringsprosjektet.

3. Samvalg i E læringskurs i campus – «Seks steg til samvalg», utviklet av Samvalgssenteret i UNN. Læringsmål 33.
4. Podcast om samvalg utviklet av Helse Midt Norge, læringsmål 33, 59.
5. Skriftlig oppgave om samvalg, læringsmål 33.

Samvalg vil si at lege og pasient sammen kommer frem til en klinisk beslutning.

Samvalgsoppgaven skal gjennomføres etter at spesialistkandidaten har gjennomført kursdagen i forbedringsopplæring og kvalitetsarbeid, og vil være en del av kvalitetsarbeidet på avdelingen. Samvalg som tema vil også bli tatt opp i gruppeveiledningene. Kandidaten skal beskrive hvordan samvalg ble gjennomført sammen med én pasient. Oppgaven vurderes av veileder, og diskuteres i gruppeveiledningen. Maks 2 A4 sider.

KVALITET OG PASIENTSIKKERHET

Læringsmål 41: Kunne anvende relevante e-helseverktøy i arbeidet med forbedring av klinisk praksis, pasientforløp, administrative arbeidsprosesser og samhandling.

Læringsmål 42: Kunne anvende forbedringskunnskap til å forbedre klinisk praksis, pasientforløp og/eller administrative arbeidsprosesser på egen arbeidsplass.

Læringsmål 43: Forstå forskjellen mellom hvordan data samles inn og analyseres i forskningsarbeid, forbedringsarbeid og revisjons,- kontroll og tilsynsarbeid og vite hvordan resultater fra forbedringsarbeid publiseres.

1. Prosjektoppgave, forbedringsarbeid. Læringsmål 32, 34, 41, 42, 43.
2. Forbedringsutdanning i regi av Kontinuerlig Forbedring ved UNN som arrangeres to ganger årlig. Dekker delvis læringsmål 41, 42, og 43. For informasjon, se; <https://unn.no/kontinuerlig-forbedring/forbedringsutdanning-for-leger-i-spesialisering-ved-unn>
3. Administrasjon og ledelse – dette kurset arrangeres som tidligere, se www.spesialisthelsetjenesten.no .

LOVERK

Læringsmål 46: Forstå ansvaret som legespesialist i ivaretagelsen av lovlighet, forsvarlighet, standardisering og god praksis.

Læringsmål 47: Ha kjennskap til at det finnes spesiallover, særskilte organer og saksbehandlingsformer av særlig betydning for den enkelte spesialitet.

1. Kurs i sakkyndighet, se www.spesialisthelsetjenesten.no .
2. Administrasjon og ledelse – dette kurset arrangeres som tidligere, se www.spesialisthelsetjenesten.no .

PASIENT- OG BRUKERMEDVIRKNING

Læringsmål 51: Kunne diskutere metoder for brukermedvirkning på systemnivå som gir bruker(representanter) reell mulighet til å påvirke beslutninger.

1. Brukermedvirkning. Deltakelse ved ett onsdagsmøte der Brukerutvalget og / eller ungdomsrådet presenterer seg og sine arbeidsområder.

PASIENT- OG PÅRØRENDEOPPLÆRING

Læringsmål 55: Kunne anvende metoder og pedagogiske prinsipper for å planlegge, gjennomføre og evaluere opplæring av pasienter og pårørende i samhandling med relevante profesjonsgrupper.

1. Deltakelse i pasient- eller pårørendeopplæring på arbeidsplassen.

SAMHANDLING

Læringsmål 59: 9 Kunne beskrive sammenhengen mellom egen arbeidsplass, andre deler av helse- og omsorgstjenesten og samfunnet forøvrig og diskutere hvilke roller ulike andre aktører kan ha for pasientgrupper spesialistens arbeid omfatter.

Læringsmål 60: Ha kjennskap til og kunne gi anbefalinger om tiltak for å fremme samhandling som gagnar den enkelte pasient og tjenesten som helhet.

1. Administrasjon og ledelse – dette kurset arrangeres som tidligere, se www.spesialisthelsetjenesten.no .
2. Podcast om samvalg utviklet av Helse Midt Norge, læringsmål 33, 59.

SYSTEMFORSTÅELSE, ORGANISASJONSUTVIKLING OG LEDELSE

Læringsmål 70: Kjenne til prinsippene for enhetlig ledelse og forstå forholdet mellom enhetlig ledelse og egen rolle som fagperson.

Læringsmål 71: Forstå legespesialistens ulike roller (eks faglig leder, teamleder, prosjektleder) og forskjellen på disse rollene og rollen som linjeleder.

Læringsmål 72: Kjenne til hvordan organisering (arbeids/oppgavedeling og logistikk) påvirker kvaliteten i pasientbehandlingen.

Læringsmål 73: Kunne reflektere over hvordan egne egenskaper, holdninger og verdier påvirker arbeidsmiljøet og rollen som arbeidstaker, leder og kollega.

Læringsmål 74: Ha kunnskap om internkontroll som lovpålagt styrings- og ledelsesmodell i helse- og omsorgstjenesten.

1. Administrasjon og ledelse – dette kurset arrangeres som tidligere, se www.spesialisthelsetjenesten.no .

Vedlegg:

Utdanningsutvalg LIS UNN Dokumentansvarlig: Haakon Lindekleiv Dokumentnummer: FB1925

Godkjent av: Anita Elisabeth Schumacher Versjon: 1

Gyldig for: UNN HF

Mandat for utdanningsutvalg for LIS del 2 og 3 i UNN

1.1 Hjemmel

Forskrift om spesialistutdanning og spesialistgodkjenning for leger og tannleger. FOR-2017-01-16-46.

1.2 Formål

Formålet med utvalgenes arbeid er å legge til rette for at LIS 2 og 3 får gode og koordinerte utdanningsløp i UNN, og når de definerte læringsmålene i utdanningsplanen i hver spesialitet.

1.3 Bakgrunn

Den nye spesialistutdanningen innføres 1.3.2019 og de fleste læringsmålene er nå forskriftsfestet. For at UNN fortsatt skal kunne godkjennes som utdanningsinstitusjon må vi innen 1.3.2019 ha definert en spesifikk utdanningsplan i hver spesialitet som skal ligge klar i dossier for kandidatene å bruke. Dette inkluderer blant annet læringsaktiviteter, læringsarenaer og læringsmål som må oppfylles i andre helseforetak.

Som ledd i ny spesialistforskrift blir UNN godkjent utdanningsinstitusjon som foretak, og ikke som enkeltsykehus. Dette skjer ved innsending av søknad med vedlegg i hver enkelt spesialitet til Helsedirektoratet. Utdanningsplanen blir gjeldende for kandidater i hele UNN.

Arbeidet som gjøres i utdanningsutvalgene i hver spesialitet vil definere UNN sin utdanning i respektive spesialitet de neste årene. For at kvaliteten på utdanningen skal bli god, kreves det stor grad av faglig involvering fra de ulike fagfeltene. I mange spesialiteter kreves også et tett samarbeid mellom sykehusene i UNN.

UNN vil tilstrebe å være en attraktiv arbeidsplass og utdanningsinstitusjon, og ønsker høy kvalitet på utdanningene vi tilbyr kandidatene. Arbeidet som gjøres frem mot 1. mars 2019 vil være avgjørende for at vi når dette målet.

1.4 Sammensetning

Utdanningsutvalgene skal ha minst en LIS og en overlege. Utdanningsutvalget skal ha deltagelse fra hver av lokalisasjonene i UNN der det utføres utdanning i aktuell spesialitet. Leder eller medisinskfaglig rådgiver for aktuell spesialitet bør som hovedregel være representert i utdanningsutvalget. Dette for å sikre lederforankring.

Utvalget konstituerer sin egen leder.

1.5 Ansvar, myndighet og oppgaver

Utdanningsutvalget i hver spesialitet skal ivareta utdanningen i UNN for aktuell spesialitet.

Definere læringsaktiviteter, -arena og vurderingsform med utgangspunkt i nasjonale forslag.

Ha en oversikt over hvilke læringsmål som kan oppnås ved UNN og hvilke spesialistkandidaten må ut av UNN for å oppnå.

Sette opp plan for internundervisningen og annen opplæring i de spesialiteter der dette ikke allerede er organisert.

Møte ved besøk fra Legeforeningens spesialitetskomité og Helsedirektoratet

Avdelingsleder kan delegere andre oppgaver til utdanningsutvalget, herunder utfylling av SERUS-rapport, etc.